

In Multi mode kun je met de Matrix 12 maximaal twaalf verschillende klanken onder een toets plaatsen.

De Solina heeft er behoorlijk wat functies bij gekregen en stijgt hiermee boven zichzelf uit.

Solina V produceert de klank van het Solina String Ensemble op zeer overtuigende wijze

Een frisse dosis retro

Arturia gaat lekker door met het modelen van klassiekers. In de V-Collection 4 zijn twee legendarische klassieke keyboards en een van de meest uitgebreide analoge polysynths uit de geschiedenis toegevoegd.

door Eppo Schaap > epo@interface.nl

In de loop der tijd hebben we in Interface het grootste deel van de instrumenten in V-Collection 4 al eens getest. Vandaar dat we ons nu concentreren op de drie klassieke instrumenten die nieuw zijn in het gezelschap; de Matrix 12 V synth, het Vox Continental V orgel en de Solina V stringmachine.

MATRIX 12 V

De Matrix 12 V neemt in de V-Collection van Arturia een unieke plaats in. Dit is namelijk het enige instrument dat als hardwaresynth al zo veelzijdig was dat Arturia er niets wezenlijks aan toe hoefde te voegen,

behalve dan een tweedelige effectsectie.

De originele Matrix 12 van Oberheim had namelijk al vijf envelopes, vijf lfo's, vier ramp-generators (eenvoudige envelopes) en de mogelijkheid om elk van de twaalf stemmen eigen instellingen voor detune, en panpositie te geven. Dan hebben we het nog niet gehad over de lag-generator, oscillator-fm, drie tracking maps en vijftien verschillende filtertypes, plus het feit dat het origineel al multitimbraal was. Met de Matrix 12 V krijg je dus een realistische weergave van de originele hardware.

Modulatiebeest

Je kunt aan alle relevante parameters van de Matrix 12 V maximaal zes modulatiebronnen

INFO
 • prijs excl: V-Collection 4: € 399,-
 upgrade van V-Collection 3: € 99,-
 losse instrumenten:
 Matrix 12 V: € 169,-
 Solina V: € 99,-
 Vox Continental V: € 99,-
 • distributie: M Works,
 010 211 0170
 • internet:
www.mworksonline.com,
www.arturia.com

tegelijk toewijzen, die je in het centrale display kunt instellen. Ook deze configuratie is letterlijk overgenomen uit de hardware, alleen is de bediening aangepast aan de plug-in-interface en heeft Arturia het aantal mogelijke modulatieverbindingen van tien naar twintig verhoogd. Omdat er heel veel modulatieverbindingen mogelijk zijn, is een aparte modulatiepagina toegevoegd waar je een overzicht krijgt van de actieve modulatieverbindingen, en waar je ze ook kunt instellen. Voor de duidelijkheid: je kunt hier niets méér doen dan ook op de hoofdpagina, alleen zie je alles netjes op een rij.

Fenomenaal

In de Matrix 12 kon je in een 'multi' verschillende klanken combineren, maar je kon ze ook per stem gebruiken. Dat laatste betekent dat je bij elke toetsaanslag een andere patch hoort, of dat je aan één toets diverse klanken tegelijk kunt toewijzen. Zo is het met de Arturia Matrix 12 V mogelijk om in een multipatch twaalf verschillende monofone

klanken onder een toets te zetten die je ook nog in het stereobeeld kunt verdelen, en die elk een eigen toonhoogte kunnen krijgen. 'Automatische' akkoorden onder een toets zijn zo dus ook mogelijk. Dit principe werd ook al doorgevoerd bij de Arturia CS-80 V en SEM V, maar bij de nieuwe Matrix 12 V is het rechtstreeks van de hardware afgeleid.

De originele Oberheim Matrix 12 klonk zeer realistisch uit de Matrix 12 V, en er wordt zelfs een bank met originele patches uit de hardware meegeleverd. De structuur en functienamen van deze synth zijn hier en

daar anders dan bij Moog en ARP synthesizers, zoals Ramp, Lag Generator en Tracking Generators. Dat is even wennen, maar er zijn voortreffelijke video's van Arturia's productspecialist Glen Darcey (zoek op Youtube: Glenn Darcey Matrix 12) die je helemaal up to date brengen. Darcey geeft overigens ook uitgebreid uitleg over de andere twee besproken instrumenten in dit artikel.

SOLINA V

Het Solina String Ensemble is een van iconen uit de jaren zeventig. Het was een betaalbare en draagbare oplossing van Nederlandse bodem om live, smeuge stringsounds te

SPECIFICATIES

- alle instrumenten uit de V-Collection 4 werken standalone en als vst/vst3/au/aax-plug-in
- 2 oscillators met (mix van) driehoek, zaagstand en variabele pulsbreedte met modulatie (pwm)
- oscillator 2 heeft ook ruis
- fm-mogelijkheid
- 15 enkelvoudige filtermodi en vier combinatiemodi
- modulatiematrix met 27 bronnen en 47 bestemmingen
- 2 inserteffecten met elk 6 effectkeuzes
- 12 stemmen
- 6-voudig multitimbraal via 6 zones als splits of layers en combinaties daarvan
- Solina V
- alle originele parameters van het Arp/Eminent Solina String Ensemble
- extra Polymoog Vox Humana sound
- klassieke parafonic en aparte polyfone mode
- Polymoog resonatorsectie op upper
- 24dB resonant filter bass-sectie
- arpeggiator op bass-sectie
- lfo voor vibrato, tremolo en filtermodulaties
- aftertouch- en velocity-modulatie
- Solina MK1 en MK2 ensemble modes
- stereo chorus
- dual phaser
- analoge delay
- digital sync delay
- convolutive-reverb
- 150 presets
- Vox Continental V
- Physical model van de Vox Continental 300 met extra Jennings J70 models
- bovenklavier-, onderklavier- en pedaalsecties via midi-split of verschillende midikanalen
- gitaarpedaaleffecten
- amp-modeler en leslie
- midi learn
- 3 microfoonmodellen
- convolutivegalm met o.m. veergalmen
- Expanded mode: volledige set drawbars voor elke harmonische;
- waveform-drawbar voor elke sectie; vibrato, tremolo, reverb, overdrive en andere effecten; leslie en guitar amp simulator outputs; uitgebreidere percussion-sectie
- Open mode: individuele tuning van alle toonhoogtes; de contactresponsinstelling; Vox 300 circuit-emulatie en Jennings J70-engine; achtergrondruis instelbaar

Xtra

- overzicht van V-Collection 4 (door Arturia)
- video's van Solina, Vox en Matrix 12 (door Arturia)
- audiodemo's

produceren. Het instrument werd zelfs door ARP in de VS onder licentie uitgebracht. Door een vernuftig ensemble-effect toe te voegen aan de vrij kale basisklanken wordt de wollige herkenbare sound gerealiseerd die op veel platen in de jaren zeventig en tachtig te horen was. Doordat een Solina zo'n eigen geluid heeft – het lijkt eigenlijk niet erg op een echte of gesampled strijkerssectie – is het een eigen leven gaan leiden. De Solina is daardoor bij de huidige generatie muzikanten nog steeds populair, net als bijvoorbeeld geluiden uit de Mellotron; een duurdere (en storingsgevoeliger) oplossing uit die tijd om strijkers en andere orkest-instrumenten op het podium met een keyboard te reproduceren.

Gooi 'm open

Als je het scherm voor het eerst opent, zijn de basisfuncties van het Solina String Ensemble allemaal zichtbaar. Het rechterdeel van het klavier heeft de vier polyfone groepen: Violin, Viola, Trumpet en Horn, en de monofone Cello en Contra-bass kun je op het linkerdeel bespelen, eventueel gelayerd met de rechter klank. Met de schuifregelaar Crescendo regel je hoe snel de klank begint en met Sustain bepaal je hoe lang deze doorklinkt na het loslaten van de toets. De Solina V heeft een pitchbend- en modulatie wiel, die je niet op het origineel aantreft.

Net als bij de meeste instrumenten in de Arturia V-Collection 4 is aan het oorspronkelijke Solina String Ensemble het nodige toegevoegd. Zodra je op Open klikt, wordt er via een

Vox Continental met delay en leslie

In de Open mode van de Vox V kun je elke toon afzonderlijk (ont)stemmen en de virtuele versie 'oud' laten klinken.

In Extended mode krijgt de Vox V acht drawbars per klavier, maar hij blijft wel zijn eigen identiteit houden.

animatie een extra virtueel bedieningspaneel geopend met onder andere een lfo-paneel, een filter en arpeggiator voor de bas-sectie, een uitgebreide filtersectie voor het rechterdeel en een driedelige effectsectie met modulatie-effecten en een convolutiegalm. Hiermee zijn ontelbare variaties op het Solina-geluid te maken, vooral met de filtersectie met zijn low pass-, band pass- en high pass-filters, maar ook met een 3-bands resonator, waarmee je formantachtige timbres kunt kneden.

Als het Open-paneel actief is, krijgt de Solina V ook een extra klankgroep met de naam Humana, gemodeld naar de gelijknamige klank Vox Humana uit de Polymoog. Deze werkt perfect samen met de 3-bands resonator uit de filtersectie. Dit voegt een wezenlijke dimensie toe aan het concept 'stringmachine' en je kunt nu gerust spreken van een string/vocal-machine.

Een uitbreiding die nauwelijks opvalt, maar wel belangrijke consequenties voor het

geluid heeft is de mono/stereo-schakelaar voor het ensemble-effect. De eerste versie van het originele instrument was mono en de tweede stereo. De meningen van puristen over wat het beste is lopen uiteen, maar je kunt nu zelf kiezen.

Strings en meer

Solina V produceert de klank van het Solina String Ensemble op zeer overtuigende wijze,

maar ik verbaasde me tijdens de test steeds meer over de hoeveelheid vintage klanken die dit instrument dankzij de extra mogelijkheden nog meer kan produceren. Veel mooie pads, orgels, bewegende sequences, effecten en monofone expressieve leads die vaak in de verste verte niet aan een stringmachine doen denken, maar die je wel altijd meenemen terug in de tijd. De effectsectie met chorus, phaser, delay en gemodelde reverbs, waaronder een galmveer van de Eminent 310 (het 'Jarre-orgel' waarmee de Solina strings wereldberoemd zijn geworden), maken het productieplaatje af.

VOX V

Vox Continental V is het eerste orgel in de V-Collection, gemodeld naar de Vox Continental

Volledige inhoud V-Collection 4

- Matrix 12 V • Spark2 • Solina V • Vox Continental V • Mini V • Modular V • CS-80V • ARP2600 V
- Prophet V & Prophet VS • Jupiter 8-V • Oberheim SEM V • Wurliitzer V • Analog Lab

300 met twee klavieren en baspedalen. Dit was een transistororgel dat in de jaren zestig veel in bands werd gebruikt en dat je samen met de Farfisa Compact zou kunnen zien als de (draagbare!) tegenhanger van de Hammond toonwielorgels. De Continental is ook te horen op latere opnamen van bijvoorbeeld Tom Petty, Huey Lewis, Elvis Costello, Madness en The Arctic Monkeys, en geeft altijd een frisse dot retro aan je track.

Effe sleutelen

Een Vox Continental heeft een beperkt aantal drawbars waarmee je een mix kunt maken

van verschillende voetmaten (harmonischen). Daarnaast zijn er twee drawbars die bepalen in hoeverre de totaalklank een sinus- of blokgolfklankkleur heeft, en op sommige modellen kun je orgelpercussie (een soort attack-effect) toevoegen. Arturia heeft echter ook de Extended mode toegevoegd, waarbij beide klavieren een set van acht drawbars krijgen, bijna vergelijkbaar met een Hammond, hoewel een Vox altijd heel anders zal blijven klinken. Verder is er naast de sinus- en blokgolf nu ook een stringsdrawbar voor elk klavier, een extra tremolo-effect voor het bovenklavier en uitgebreidere orgelpercussie. Met de stringdrawbar kun je

het orgel zelfs een beetje als stringmachine laten klinken.

Alsof dat nog niet genoeg was, kun je in Open mode de stemming van elke toon in het octaaf afzonderlijk finetunen, de vibrato- en tremolosnelheid regelen, achtergrondruis toevoegen, toetscontacten verouderd laten klinken en last but not least overschakelen naar de Jennings mode. Tom Jennings bracht na zijn tijd bij Vox onder eigen naam orgels uit met een andere, vollere, basisklank die ook in deze virtuele Vox zit.

De voor onze verwerende oren best wel kaal klinkende hardware werd indertijd vaak van effecten voorzien en dat kan ook met de Vox V. Er zijn virtuele vloerpedaaltjes, zoals flanger, delay en chorus. Wahwah werkt erg goed en is natuurlijk ook te besturen via een midicontrollerpedaal. Verder zijn er aan de uitgang een buizengitaar- en lesieversterker beschikbaar en verschillende reverb-responses, waaronder allerlei stereo en mono veergalmen.

Het complete plaatje

We hebben het in dit verhaal enkel over de nieuwe instrumenten gehad, maar over de collectie als geheel valt ook wel het een en ander te zeggen. Alle instrumenten zijn geüpdate voor het nieuwe licensing-systeem zonder dongle, waarbij je de collectie vijf keer op verschillende computers kunt activeren. Jammer dat er niet ook een andere voor de hand liggende verbetering is doorgevoerd, namelijk het vergroten van de grafische interfaces. Op hd-schermen van laptops zijn de bedieningselementen van een aantal instrumenten echt te klein geworden om comfortabel te kunnen werken. Dat moet redelijk eenvoudig op te lossen zijn.

Conclusie

De Arturia V-Collection 4 is zowel qua hoeveelheid als klankkwaliteit een indrukwekkende verzameling virtuele vintage instrumenten, die als hardware een fortuin zou kosten. En dan hebben we het nog niet over het onderhoud van deze dinosauriërs. De vraag 'wat is beter, de hardware of de software?' is dus eigenlijk niet relevant meer. Als je geïnteresseerd bent in vintage keyboardinstrumenten en synthesizers is het eigenlijk een no-brainer: voor veel minder dan de prijs die je voor één van de deze hardware-instrumenten zou moeten neerleggen heb je ze allemaal op je desktop. ■

HET OORDEEL

- + mooie authentieke klank
- + extra mogelijkheden ten opzichte van de hardware
- Matrix 12 V gemaakt volgens originele Oberheim-configuratie
- sommige userinterfaces erg klein op hd-laptop-schermen

De Vox Continental geeft altijd een frisse dot retro aan je track

Sustain of release

Op orgels in de jaren zeventig zat vaak een geliefde (en regelmatig misbruikte) functie met de naam Sustain, waarmee je de klank na het loslaten van de toetsen of baspedalen langer kon laten doorklinken. Die naam werd ontleend aan een snaarinstrument, waar het doorklinken van snaren ook sustain wordt genoemd. Het Solina String Ensemble gebruikte deze zelfde term en was oorspronkelijk onderdeel van de orgels van Solina en Eminent. Later werd ie als apart keyboardinstrument op de markt gebracht voor een andere doelgroep dan organisten. Op synthesizers heet deze sustainfunctie altijd Release, wat tot verwarring kan leiden. Op de Solina V heeft Arturia de originele terminologie van de hardware aangehouden, dus als je meer release wilt moet je de sustain verhogen, alleen heet deze functie in de filtersectie wel weer Release...

